

Ontwerp van decreet tot wijziging van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid, het decreet van 27 oktober 2006 betreffende de bodemsanering en de bodembescherming, het decreet van 25 april 2014 betreffende de omgevingsvergunning en het decreet van 25 april 2014 betreffende complexe projecten, wat betreft de milieueffectrapportage van bepaalde openbare en particuliere projecten

MEMORIE VAN TOELICHTING

A. Algemene toelichting

1. Situering

Dit ontwerp van decreet beoogt een omzetting van Richtlijn 2014/52/EU van het Europees Parlement en de Raad van 16 april 2014 tot wijziging van Richtlijn 2011/92/EU betreffende de milieueffectbeoordeling van bepaalde openbare en particuliere projecten (hierna respectievelijk Richtlijn 2014/52/EU¹ en Richtlijn 2011/92/EU² genoemd).

Richtlijn 2011/92/EU werd gewijzigd om de kwaliteit van de milieueffectbeoordelingsprocedure te verbeteren. Het opzet was bovendien ervoor te zorgen dat de voorziene procedures werden vereenvoudigd en geharmoniseerd met het oog op het waarborgen dat het milieu beter wordt beschermd, hulpbronnen efficiënter worden gebruikt en duurzame groei in de Europese Unie wordt bevorderd. Er werd vastgesteld dat milieuoverwegingen zoals een efficiënt en duurzaam gebruik van hulpbronnen, de bescherming van de biodiversiteit, klimaatverandering en risico's op ongevallen en rampen het afgelopen decennium aan belang hadden gewonnen bij de beleidsvorming. Deze dienden derhalve te worden meegenomen als belangrijke elementen in de beoordelings- en besluitvormingsprocessen.³

Richtlijn 2014/52/EU ziet "milieueffectbeoordeling" als een proces bestaande uit onderstaande elementen:

- i) de voorbereiding van een milieueffectbeoordelingsrapport door de opdrachtgever, zoals bedoeld in artikel 5, leden 1 en 2;
- ii) de uitvoering van raadplegingen zoals bedoeld in artikel 6 en, voor zover relevant, artikel 7;
- iii) het onderzoek door de bevoegde instantie van de in het milieueffectbeoordelingsrapport gepresenteerde informatie en in voorkomend geval van alle aanvullende informatie die door de opdrachtgever wordt verstrekt overeenkomstig artikel 5, lid 3, en van alle via de raadplegingen op grond van de artikelen 6 en 7, ontvangen relevante informatie;
- iv) de gemotiveerde conclusie van de bevoegde instantie inzake de aanzienlijke effecten van het project op het milieu, waarbij rekening wordt gehouden met de resultaten van het onderzoek als bedoeld onder iii), en, indien van toepassing, haar eigen aanvullende onderzoek, en

¹ PB L 124 van 25 april 2014, blz. 1-18.

² PB L 26 van 28 januari 2012, blz. 1-21.

³ Zie de overwegingen met nr. 3, 6 en 7 van de preambule van Richtlijn 2014/52/EU.

- v) de integratie van de gemotiveerde conclusie van de bevoegde instantie in een van de besluiten als bedoeld in artikel 8 bis.

“Milieueffectbeoordeling” dan wel het “project-MER-proces” zal in Vlaanderen als volgt worden omgezet:

Punt i: de voorbereiding van een milieueffectbeoordelingsrapport door de opdrachtgever
Dit betreft de voorbereiding van het project-MER door de initiatiefnemer. (cf. artikel 4.3.4, §4, artikel 4.3.6, §1 en artikel 4.3.7 van het DABM⁴).

Punt ii: de uitvoering van raadplegingen

Dit betreft de uitvoering van het openbaar onderzoek en de adviesverlening inzake het project-MER. (cf. artikel 4.3.8, §2 van het DABM en artikel 23 en 24 Omgevingsvergunningsdecreet⁵).

Punt iii: het onderzoek door de bevoegde instantie van de in het milieueffectbeoordelingsrapport gepresenteerde informatie en in voorkomend geval van alle aanvullende informatie die door de opdrachtgever wordt verstrekt, en van alle via de raadplegingen op grond van de artikelen 6 en 7, ontvangen relevante informatie

Dit betreft het onderzoek door de administratie, t.t.z. de dienst Mer, van:

- de in het project-MER gepresenteerde informatie (cf. artikel 4.3.6 en 4.3.7 van het DABM);
- in voorkomend geval alle aanvullende informatie die door de initiatiefnemer wordt verstrekt (cf. artikel 4.3.6, §3 van het DABM); en
- alle via het openbaar onderzoek en de adviesverlening, ontvangen relevante informatie. (cf. artikel 4.3.8, §2 van het DABM en artikel 23 en 24 van het Omgevingsvergunningsdecreet).

Punt iv: de gemotiveerde conclusie van de bevoegde instantie inzake de aanzienlijke effecten van het project op het milieu, waarbij rekening wordt gehouden met de resultaten van het onderzoek als bedoeld onder iii), en, indien van toepassing, haar eigen aanvullende onderzoek

Dit betreft de gemotiveerde conclusie van de vergunningverlenende overheid inzake de aanzienlijke effecten van het project op het milieu, waarbij rekening wordt gehouden met de resultaten van het onderzoek door de dienst Mer, en indien van toepassing haar eigen aanvullend onderzoek. (cf. artikel 48 van het Omgevingsvergunningsbesluit⁶)

Punt v: de integratie van de gemotiveerde conclusie van de bevoegde instantie in een van de besluiten als bedoeld in artikel 8 bis

De besluiten als bedoeld in artikel 8bis van Richtlijn 2014/52/EU betreffen de besluiten om een vergunning te verlenen dan wel om een vergunning te weigeren. Dit punt betreft aldus de integratie van de gemotiveerde conclusie van de vergunningverlenende overheid in haar beslissing over de vergunningsaanvraag. (cf. artikel 48 van het Omgevingsvergunningsbesluit)

De Richtlijn 2014/52/EU werd gepubliceerd op 25 april 2014 in het Publicatieblad van de Europese Unie en trad in werking op de twintigste dag na die datum. De lidstaten dienen ervoor te zorgen dat de nodige wettelijke bepalingen ter omzetting van Richtlijn 2014/52/EU in werking treden tegen uiterlijk 16 mei 2017.

2. Advies Raad van State en strategische adviesraden

⁴ Decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake het milieubeleid, *B.S.* 03 juni 1995.

⁵ Decreet van 25 april 2014 betreffende de omgevingsvergunning, *B.S.* 23 oktober 2014.

⁶ Besluit van de Vlaamse Regering van 27 november 2015 betreffende de omgevingsvergunning, *B.S.* 23 februari 2016.

2.1. Advies Minaraad⁷

Vooreerst stelt de Minaraad vast dat de voorgelegde wijzigingsvoorstellen omzeggens alle voortvloeiën uit de Europese Richtlijn 2014/52/EU van 16 april 2014 tot wijziging van Richtlijn 2011/92/EU betreffende de milieueffectbeoordeling van bepaalde openbare en particuliere projecten en dat ze dan ook niet wenst in te gaan op de tekst van de voorgestelde decreetwijzigingen. Ze verwelkomt het gegeven dat er gezorgd wordt voor een tijdige implementatie van de richtlijn en vindt het bovendien positief dat de zorg voor het klimaat nu duidelijker wordt meegenomen in de reeks disciplines die een milieueffectrapport horen te onderbouwen.

Verder formuleert de Minaraad de aanbeveling om het geheel van de richtlijnenboeken te reviseren. De Minaraad vraagt om na te gaan of de huidige richtlijnenboeken adequaat zijn in het licht van de uitdagingen die nu op de voorgrond worden geplaatst. De Minaraad heeft als visie dat er richtlijnboeken voorhanden moeten zijn die op een sobere en efficiënte manier voor alle onderwerpen die in een MER aan bod horen te komen actuele en duidelijke krijtlijnen verschaft.

Antwoord:

- Er wordt nota genomen dat de Minaraad geen advies formuleert op de tekst van de voorgestelde decreetwijzigingen, dit daar deze omzeggens alle voortvloeiën uit de voormelde Europese Richtlijn 2014/52/EU.
- Er wordt nota genomen van de visie van de Minaraad over de MER-richtlijnenboeken en de vraag om na te gaan of deze adequaat zijn in het licht van de uitdagingen die op de voorgrond worden geplaatst door de nieuwe Europese Richtlijn 2014/52/EU. De in het advies geformuleerde opmerkingen over de huidige richtlijnenboeken zullen in rekening gebracht worden bij een voorziene onderzoeksopdracht (TWOL) waarbij de bestaande richtlijnenboeken aan een onderzoek zullen worden onderworpen.

2.2. Advies SARO⁸

De SARO ondersteunt voorliggend ontwerpdecreet dat in essentie gericht is op een volwaardige implementatie van de Europese richtlijn 2014/52/EU in de Vlaamse regelgeving. Verder gaat de SARO verder in op:

- Het voorzien van een passende scheiding van rollen indien de initiatiefnemer tevens bevoegd gezag is (deel III):

“De raad vraagt om artikel 19 van voorliggend ontwerpdecreet verder te onderzoeken. Het doel van deze regeling is – volgens de memorie van toelichting – het vermijden van belangenvermenging (situaties van ‘rechter-partij’). Met voorliggend decreet wordt een regeling doorgevoerd voor gemeenten en provincies maar niet voor de Vlaamse overheid. De Vlaamse overheid mag wel nog haar eigen projecten beoordelen. Bovendien is het eigenaardig dat de oplossing enkel geldt voor belangenvermenging in functie van milieuredenen (enkel als er een project-MER moet worden opgesteld) en niet voor belangenvermenging voor projecten waar geen project-MER moet worden opgesteld. Dit kunnen projecten zijn met belangrijke maatschappelijke, socio-economische relevantie (vb. indien de gemeente een residentiële verkaveling wenst te realiseren op haar gronden).

De raad merkt op dat - in tegenstelling tot wat de memorie van toelichting doet uitschijnen – het Europees recht geen probleem ziet in het feit dat het overheidsniveau

⁷ Advies Minaraad van 19 mei 2016, met volgnummer 2016/11.

⁸ Advies SARO van 25 mei 2016.

dat uiteindelijk moet beslissen ook initiatiefnemer van het project is, zolang er maar een onderscheid is bij de voorbereiding ervan."

Antwoord:

- Het is inderdaad zo dat met voorliggend decreet enkel een regeling wordt doorgevoerd voor de gemeenten en provincies en niet voor de Vlaamse overheid, dit daar de problematiek van mogelijke belangenvermenging zich niet stelt op Vlaams niveau. Zoals reeds toegelicht in de memorie van toelichting stelt zich voor de Vlaamse projecten geen probleem daar de departementen (afdelingen)/agentschappen die initiatiefnemer zijn van een project, in het kader van de omgevingsvergunning zullen verschillen van de Vlaamse Regering. Het is finaal de bevoegde Vlaamse minister die namens de Vlaamse Regering de vergunning toekent.

- Huidig ontwerp van decreet betreft een implementatie van de (milieu)Richtlijn 2014/52/EU 'tot wijziging van Richtlijn 2011/92/EU betreffende de milieueffectbeoordeling van bepaalde openbare en particulier projecten'. Deze Richtlijn voorziet een verbod tot belangenvermenging enkel in functie van milieuredenen (nl. als er een project-MER wordt opgesteld) en niet voor belangenvermenging in functie van maatschappelijke of socio-economische redenen. Er wordt geopteerd voor een strikte implementatie van de Richtlijn. Dit betekent dat er met andere woorden niet wordt voorzien in een verbod tot belangenvermenging omwille van andere dan milieuredenen.

- Het is inderdaad zo dat het mogelijk is dat het overheidsniveau dat uiteindelijk moet beslissen ook de initiatiefnemer is van het project, zolang er maar wordt voorzien in een functionele scheiding. Dit wordt uitgebreid toegelicht in de memorie van toelichting. Volgens het arrest van het Hof van Justitie van 20 oktober 2011, C-474/10 betekent dit dat *"wordt voorzien in een zodanige functionele scheiding dat een administratieve eenheid binnen die instantie beschikt over een werkelijke autonomie, wat met name inhoudt dat zij beschikt over eigen administratieve middelen en personeel en aldus in staat is om de taken te vervullen die zijn toevertrouwd aan de te raadplegen instanties in de zin van artikel 6, lid 3, van deze richtlijn, en, in het bijzonder, om op objectieve wijze haar mening te geven over het plan of programma dat door de instantie waartoe zij behoort, is voorgesteld."* Wij stellen vast dat op lokaal niveau deze functionele scheiding in de zin van eigen administratieve middelen en personeel binnen de gemeentelijke dan wel provinciale instantie in kwestie niet steeds gegarandeerd wordt in de praktijk.

- Het informeren van het publiek over m.e.r.-procedures langs elektronische weg en het ter beschikking stellen langs elektronische weg van informatie (deel IV):

"In de overwegingen van de richtlijn (overweging 18) is opgenomen dat 'ter verbetering van de toegang voor het publiek tot informatie en de transparantie moet de actuele milieu-informatie met betrekking tot de tenuitvoerlegging van deze richtlijn ook in een elektronisch formaat beschikbaar zijn. De lidstaten moeten derhalve ten minste een centraal portaal of toegangspunten instellen, op het juiste bestuursniveau, via welke het publiek op eenvoudige en doeltreffende wijze toegang heeft tot die informatie.' Deze actuele milieu-informatie maakt deel uit van een project-MER. De Vlaamse overheid stelt deze informatie vandaag reeds elektronisch ter beschikking via de website www.lne.be. Milieueffectrapportage komt zo tegemoet aan de hierboven geciteerde overweging. Overwogen kan wel worden om voor de huidige praktijk een gepaste wettelijke basis te voorzien."

Antwoord:

De opmerking van de SARO heeft betrekking op artikel 6, lid 5 iuncto lid 2 van de gewijzigde project-m.e.r.-richtlijn. Hieraan wordt reeds voldaan voor wat betreft de

omgevingsvergunning door middel van artikel 21 iuncto artikel 18 van het Omgevingsvergunningsbesluit.

- De herziening van de richtlijnenboeken (deel V):

"De raad benadrukt dat het aangewezen is om naast een decretale actualisatie ook deze handleidingen aan een actualisatie te onderwerpen. De raad vraagt om na te gaan of de huidige richtlijnenboeken adequaat zijn in het licht van de uitdagingen die nu op de voorgrond worden geplaatst. Deze vraag betreft niet alleen om het actueel karakter van deze richtlijnenboeken of de volledigheid van de erin behandelde topics, maar heeft ook betrekking op de omvang ervan: is de nu gebruikelijke detailleringsgraad nog nodig. De raad deelt dan ook de visie dat er richtlijnboeken voorhanden moeten zijn die op een sobere en efficiënte manier voor alle onderwerpen die in een M.E.R. aan bod horen te komen actuele en duidelijke krijtlijnen verschaft. De aanbeveling is dan ook om het geheel van de richtlijnenboeken te reviseren in dat perspectief."

Antwoord:

Zie de toelichting onder punt 2.1.

- De afstemming van de inwerkingtreding omgevingsvergunningsdecreet en DABM (deel VI):

"De raad vraagt sluitende afstemming inzake de inwerkingtreding van sommige bepalingen van voorliggend ontwerpdecreet (die gericht zijn op een wijziging van het DABM) met de inwerkingtreding van het omgevingsvergunningendecreet."

Antwoord:

Er werden wijzigingen en aanvullingen doorgevoerd aan het ontwerpdecreet teneinde aan deze opmerking tegemoet te komen. Zie het gewijzigde artikel 20 en de nieuwe artikelen 22 tot en met 24 en de toelichting hierbij in de memorie van toelichting.

2.3. Advies Raad van State⁹

1° Vooreerst formuleert de Raad van State opmerkingen op het artikel 7, 2° van het ontwerpdecreet, hetwelk artikel betrekking heeft op het ontworpen artikel 4.3.3, §1bis van het DABM. De opmerkingen van de Raad van State luiden als volgt:

"Zoals bevestigd door de gemachtigde, dient in de ontworpen tekst te worden verduidelijkt dat het specifiek decreet in kwestie zelf in de vrijstelling zal voorzien. Het ontworpen artikel 4.3.3, § 1bis, derde lid, van hetzelfde decreet, dat een machtiging inhoudt aan de Vlaamse Regering om nadere regels vast te stellen voor deze vrijstelling, lijkt hiermee niet te sporen. Het verdient aanbeveling de verhouding tussen beide bepalingen aan een nader onderzoek te onderwerpen en, desgevallend, de nadere regels voor de bedoelde vrijstelling in de thans ontworpen decreetsbepaling zelf in te schrijven."

Antwoord:

- Er wordt nu uitdrukkelijk in het artikel 4.3.3, §1bis van het DABM gespecificeerd dat het specifieke decreet in de vrijstelling zal voorzien.
- De mogelijkheid om nadere regels vast te stellen door de Vlaamse Regering wordt geschrapt. Het komt aan het Vlaams Parlement toe om nadere regels vast te stellen in het specifiek decreet in kwestie.

⁹ Advies van 29 september 2016 met nr. 59.735/1.

2° Verder formuleert de Raad van State opmerkingen op het artikel 11 van het ontwerpdecreet, hetwelk artikel betrekking heeft op het ontworpen artikel 4.6.3,§1 van het DABM. De Raad van State vraagt naar de overeenstemming van deze ontworpen bepaling met artikel 8*bis*, lid 4, van Richtlijn 2011/92/EU, zoals gewijzigd door Richtlijn 2014/52/EU.

Antwoord:

De ontworpen bepaling is wellicht niet volledig in overeenstemming met de Richtlijn 2014/52/EU, of geeft minstens aanleiding tot interpretatieproblemen, met als gevolg dat de ontworpen bepaling in die zin wordt aangepast om volledig in overeenstemming te zijn met de *ratio legis* van Europese regelgever, zoals verduidelijkt in overweging nr. 35 uit de preambule van Richtlijn 2014/52/EU 'tot wijziging van Richtlijn 2011/92/EU betreffende de milieueffectbeoordeling van bepaalde openbare en particulier projecten'. Als gevolg hiervan wordt het woord "gerealiseerd" geschrapt.

B. Toelichting bij de artikelen

Artikel 1

Dit artikel behoeft geen verdere toelichting.

Artikel 2

Dit artikel vermeldt dat het in de gedeeltelijke omzetting voorziet van Richtlijn 2014/52/EU van het Europees Parlement en de Raad van 16 april 2014 tot wijziging van Richtlijn 2011/92/EU betreffende de milieueffectbeoordeling van bepaalde openbare en particuliere projecten. Het betreft een gedeeltelijke omzetting daar onder meer de bestaande regelgeving van hoofdstuk III van titel IV van het DABM immers reeds de omzetting van Richtlijn 2014/52/EU omvat. Zo ook wordt met artikel 36ter, §3, lid 5, van het Decreet Natuurbehoud¹⁰ tegemoet gekomen aan de vereisten van artikel 2, lid 3 van Richtlijn 2011/92/EU, zoals gewijzigd door Richtlijn 2014/52/EU.

Artikel 3

Artikel 3 voegt een derde paragraaf toe aan artikel 4.1.4 van het DABM die bepaalt dat de administratie beschikt over voldoende expertise om de rapporten te onderzoeken en dat, als dat nodig is, ze toegang heeft tot voldoende expertise om de rapporten te onderzoeken.

Deze nieuwe paragraaf betreft een omzetting van punt b) van artikel 5, lid 3 van Richtlijn 2011/92/EU zoals ingevoegd door Richtlijn 2014/52/EU. Dit punt b) bepaalt dat "*de bevoegde instantie dient te waarborgen dat zij beschikt over, of indien nodig toegang heeft tot, voldoende expertise om het milieueffectbeoordelingsrapport te onderzoeken*". Richtlijn 2014/52/EU heeft dit vereiste ingevoerd teneinde een hoog kwaliteitsniveau en de volledigheid van de door de opdrachtgever verstrekte informatie te waarborgen. (zie overweging met nr. 33 van de preambule van Richtlijn 2014/52/EU).

Er werd geopteerd om dit vereiste op te nemen onder hoofdstuk I van titel IV van het DABM, hetwelk hoofdstuk niet enkel op de projectmilieueffectrapportage betrekking heeft

¹⁰ Artikel 36ter, §3, lid 5 Decreet Natuurbehoud: "*Indien een vergunningsplichtige activiteit overeenkomstig artikel 4.3.2 van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid onderworpen is aan de verplichting tot opmaak van een project-MER, wordt overeenkomstig hoofdstuk III van titel IV van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid een project-MER opgemaakt.*"

maar ook op de planmilieueffectrapportage, de ruimtelijke veiligheidsrapportage en de omgevingsveiligheidsrapportage. De bevoegde administraties, t.t.z. de diensten bevoegd voor milieueffectrapportage en veiligheidsrapportage (de diensten Mer en Vr), dienen immers in elk van de vernoemde procedures over voldoende expertise te beschikken dan wel toegang te hebben tot voldoende expertise en niet enkel in het kader van de projectmilieueffectrapportage.

Artikel 4

Artikel 4.1.7 van het DABM betreft een omzetting van artikel 8 van Richtlijn 2011/92/EU¹¹. Richtlijn 2014/52/EU vervangt artikel 8 van Richtlijn 2011/92/EU. In essentie wordt echter enkel het woord "terdege" toegevoegd in artikel 8 dat nu als volgt luidt: "*De resultaten van de raadplegingen en de krachtens de artikelen 5 tot 7 verzamelde informatie worden in het kader van de vergunningsprocedure terdege in aanmerking genomen.*"

Artikel 4 van huidig ontwerp van decreet voegt nu met het oog op een volledige omzetting van Richtlijn 2014/52/EU het woord "terdege" toe in artikel 4.1.7 van het DABM.

Artikel 5

Het artikel 4.3.1 van het DABM biedt de algemene grondslag voor de m.e.r.-plicht voor voorgenomen vergunningsplichtige projecten en bepaalt dat voorgenomen projecten, alvorens een vergunning kan worden verleend voor de vergunningsplichtige activiteit die het voorwerp uitmaakt van het project, aan een milieueffectrapportage worden onderworpen in de gevallen bepaald in het hoofdstuk III van Titel IV van het DABM.

Artikel 5 voegt bij huidig ontwerp van decreet twee leden toe aan artikel 4.3.1 van het DABM, dewelke twee leden een omzetting vormen van het artikel 3 van Richtlijn 2011/92/EU, zoals gewijzigd door Richtlijn 2014/52/EU.

In het *eerste lid* wordt beschreven op welke disciplines¹² de effecten van een project worden geïdentificeerd, beschreven en beoordeeld, meer bepaald op:

- 1° de bevolking en de menselijke gezondheid;
- 2° de biodiversiteit, met bijzondere aandacht voor de beschermde soorten en habitats, vermeld in bijlage I tot en met IV van het decreet van 21 oktober 1997 betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu;
- 3° het land, de bodem, het water, de lucht en het klimaat;
- 4° de materiële goederen, het cultureel erfgoed en het landschap; en
- 5° de samenhang tussen de disciplines, vermeld in punt 1° tot en met 4°.

In vergelijking met de huidige versie van artikel 3 van Richtlijn 2011/92/EU worden er in de nieuwe versie na wijziging door Richtlijn 2014/52/EU nieuwe disciplines geïntroduceerd, zoals land, biodiversiteit, met bijzondere aandacht voor de soorten en habitats beschermd op grond van Richtlijnen 92/43/EEG en 2009/147/EG (waar voordien louter sprake was van 'dier en plant') en de bevolking en de menselijke gezondheid (waar voordien louter sprake was van 'mens'). In de preambule bij Richtlijn 2014/52/EU wordt het belang benadrukt van het onderzoek bij projecten naar de effecten op o.m. het grondgebruik, de biodiversiteit, op soorten en habitats beschermd op grond van Richtlijnen 92/43/EEG en 2009/147/EG, het klimaat¹³, het historisch en cultureel erfgoed en het landschap. (zie respectievelijk overwegingen met nr. 7, 9 t.e.m.13 en 16)

¹¹ Artikel 4.1.7 van het DABM betreft evenwel niet alleen de omzetting van artikel 8 van de Project-m.e.r.-richtlijn 2011/92/EU maar tevens van de artikelen 6, 8 en 9 van de Plan-m.e.r.-richtlijn 2001/42/EG.

¹² Er kan worden opgemerkt dat Richtlijn 2014/52/EU spreekt over "factoren" terwijl in het DABM gesproken wordt over "disciplines". Deze woorden zijn synoniemen van elkaar.

¹³ Met "klimaat" wordt ook "klimaatverandering" inbegrepen.

Verder wordt in het *tweede lid* gesteld dat deze effecten op de disciplines de verwachte effecten omvatten die voortvloeien uit de kwetsbaarheid van het project voor risico's op zware ongevallen of rampen die relevant zijn voor het project in kwestie. Het toepassingsgebied van de milieueffectrapportage wordt met andere woorden uitgebreid naar het risico op zware ongevallen en/of rampen. In overweging met nr. 15 van de preambule van Richtlijn 2014/52/EU kan men hieromtrent lezen dat teneinde een hoog niveau van bescherming van het milieu te waarborgen, er voorzorgsmaatregelen moeten worden getroffen voor bepaalde projecten die vanwege hun kwetsbaarheid voor zware ongevallen en/of natuurrampen (bijvoorbeeld overstromingen, zeespiegelstijgingen, aardbevingen) aanzienlijke effecten op het milieu kunnen hebben. Voor dergelijke projecten is het van belang rekening te houden met de kwetsbaarheid (blootstelling en weerbaarheid) van deze projecten voor zware ongevallen en/of rampen, en met het risico dat deze zich voordoen en de consequenties daarvan voor de kans op aanzienlijke nadelige effecten op het milieu. Om overlappings te voorkomen, moet het volgens overweging met nr. 15 van de preambule van Richtlijn 2014/52/EU evenwel mogelijk zijn om gebruik te maken van beschikbare relevante informatie die is verkregen via op grond van wetgeving van de Unie zoals Richtlijn 2012/18/EU van het Europees Parlement en de Raad¹⁴ en Richtlijn 2009/71/Euratom van de Raad¹⁵ uitgevoerde risicobeoordelingen of via op grond van nationale wetgeving uitgevoerde relevante beoordelingen, mits aan de vereisten van Richtlijn 2014/52/EU wordt voldaan.

Artikel 6

Artikel 6 voegt een paragraaf 5 toe aan artikel 4.3.2 van het DABM dat stelt dat de Vlaamse Overheid kan besluiten hoofdstuk III niet toe te passen op projecten, of projectonderdelen, die uitsluitend bestemd zijn voor defensie, dan wel op projecten die uitsluitend de respons op civiele noodsituaties tot doel hebben, als ze van oordeel is dat de toepassing ervan in die gevallen nadelige gevolgen heeft voor deze doeleinden.

Deze paragraaf betreft een letterlijke omzetting van artikel 1, lid 3 van Richtlijn 2011/92/EU, zoals vervangen door Richtlijn 2014/52/EU. De Richtlijn 2011/92/EU voorziet in deze vrijstellingsmogelijkheid van haar toepassingsgebied aangezien in de praktijk vooreerst was gebleken dat bij projecten of projectonderdelen voor defensiedoeleinden, met inbegrip van projecten met betrekking tot de activiteiten van geallieerde strijdkrachten op het grondgebied van de lidstaten overeenkomstig de internationale verplichtingen, de toepassing van Richtlijn 2011/92/EU zou kunnen leiden tot de openbaarmaking van relevante vertrouwelijke informatie, hetgeen de defensiedoeleinden zou ondermijnen. De lidstaten moeten derhalve de mogelijkheid krijgen deze richtlijn in dergelijke gevallen niet toe te passen, waar dit aangewezen is. In de praktijk was tevens gebleken dat de toepassing van Richtlijn 2011/92/EU voor wat projecten betreft die uitsluitend bestemd zijn om het hoofd te bieden aan civiele noodsituaties, nadelige gevolgen kan hebben, onder meer voor het milieu, en de lidstaten derhalve de mogelijkheid dienen te krijgen de richtlijn in dergelijke gevallen niet toe te passen (zie overwegingen met nr. 19 en 20 van de preambule van Richtlijn 2014/52/EU). De eerstvermelde vrijstellingsmogelijkheid (uitsluitend bestemd voor defensie) betreft een verduidelijking van de bestaande vrijstellingsmogelijkheid op basis van rechtspraak van het Europees Hof van Justitie (zie arrest van het Hof van Justitie van 16 september 1999, C-435/97), terwijl de tweede vrijstellingsmogelijkheid (uitsluitend respons op civiele noodsituaties) een nieuwe mogelijkheid betreft.

¹⁴ Richtlijn 2012/18/EU van het Europees Parlement en de Raad van 4 juli 2012 betreffende de beheersing van de gevaren van zware ongevallen waarbij gevaarlijke stoffen zijn betrokken, houdende wijziging en vervolgens intrekking van Richtlijn 96/82/EG van de Raad (PB L 197 van 24.7.2012, blz. 1).

¹⁵ Richtlijn 2009/71/Euratom van de Raad van 25 juni 2009 tot vaststelling van een communautair kader voor de nucleaire veiligheid van kerninstallaties (PB L 172 van 2.7.2009, blz. 18).

Het wordt wenselijk geacht om eenzelfde vrijstellingsmogelijkheid uit het toepassingsgebied van de milieueffectrapportage ook te voorzien in de Vlaamse regelgeving voor projecten die uitsluitend bestemd zijn voor defensie dan wel een uitsluitende respons op civiele noodsituaties tot doel hebben. De verantwoordelijkheid voor deze vrijstellingsmogelijkheid wordt gelegd bij de Vlaamse Regering en niet bij de administratie.

Artikel 7

Artikel 7 voert volgende wijzigingen door aan artikel 4.3.3 van het DABM:

1° punt 1 vervangt paragraaf 1 van het artikel 4.3.3 van het DABM.

Deze paragraaf heeft betrekking op de vrijstellingsmogelijkheid in uitzonderlijke gevallen en betreft een omzetting van artikel 2, lid 4 van Richtlijn 2011/92/EU. Richtlijn 2014/52/EU wijzigt dit artikel 2, lid 4 van Richtlijn 2011/92/EU met als gevolg dat de wijzigingen doorgevoerd aan dit lid 4 door Richtlijn 2014/52/EU op eenzelfde wijze moeten worden doorgevoerd aan artikel 4.3.3, §1 DABM. De vrijstellingsmogelijkheid in kwestie wordt meer bepaald aan meer voorwaarden onderworpen. De Richtlijn bepaalt nu uitdrukkelijk dat vrijstelling slechts kan verleend worden *“indien de toepassing van deze bepalingen nadelige gevolgen zou hebben voor het doel van het project, mits aan de doelstellingen van deze richtlijn wordt voldaan”*.

Paragraaf 1 wordt nu vervangen door huidig ontwerp van decreet, enerzijds om tegemoet te komen aan de wijzigingen doorgevoerd door Richtlijn 2014/52/EU en om aldus de terminologie van artikel 4.3.3, §1 van het DABM volledig analoog te maken aan de terminologie van artikel 2, lid 4 van Richtlijn 2011/92/EU en anderzijds om de bepalingen in artikel 4.3.3 van het DABM die betrekking hebben op de procedure inzake deze vrijstellingsmogelijkheid te bundelen in paragraaf 1. Het bundelen van de procedurele en inhoudelijke bepalingen van deze vrijstellingsmogelijkheid in één paragraaf verhoogt de leesbaarheid van artikel 4.3.3 van het DABM. Wat deze procedurele bepalingen betreft wordt ervoor geopteerd om in het DABM enkel een procedureel kader te voorzien en de nadere regels te voorzien bij Besluit van de Vlaamse Regering.

Het mechanisme van de vrijstelling is overigens mogelijk zowel voor de projecten van bijlage I als voor de projecten van bijlage II en III van het project-m.e.r.-besluit¹⁶. Dit betekent dat vrijstelling zowel kan worden aangevraagd voor categorieën van projecten waarvoor steeds een MER moet worden opgesteld, als voor de ontheffingsplichtige of screeningsplichtige categorieën van projecten. Het ontwerpdecreet maakt dit duidelijk door in de hier besproken vrijstellingsbepaling te verwijzen naar het volledige artikel 4.3.2 en geen onderscheid te maken tussen de verschillende paragrafen van dit artikel.

In het derde lid van paragraaf 1 van artikel 4.3.3 van het DABM wordt verder voorzien in een (gewest)grensoverschrijdende procedure. Er wordt bepaald dat als het project aanzienlijke effecten kan hebben voor mens of milieu in andere lidstaten van de Europese Unie of in verdragspartijen bij het Verdrag inzake milieueffectrapportage in grensoverschrijdend verband ondertekend in Espoo op 25 februari 1991 of in andere gewesten, of als de bevoegde autoriteiten van die lidstaten, verdragspartijen of gewesten daarom verzoeken, de bevoegde autoriteiten van de betrokken lidstaten, verdragspartijen of gewesten betrokken worden bij de milieueffectrapportageprocedure voor er een beslissing wordt genomen.

Deze (gewest)grensoverschrijdende procedure betreft de omzetting van de woorden “onverminderd artikel 7” in de aanhef van artikel 2, lid 4 van Richtlijn 2011/92/EU. Immers, ook in deze gevallen van vrijstelling blijven de grensoverschrijdende

¹⁶ Besluit van de Vlaamse Regering van 10 december 2004 houdende vaststelling van de categorieën van projecten onderworpen aan milieueffectrapportage, B.S. 17 februari 2005.

informatieverplichtingen gelden.¹⁷

Tenslotte wordt in het vierde lid van paragraaf 1 van artikel 4.3.3 van het DABM aan de Vlaamse Regering delegatie verleend om nadere regels vast te stellen voor de vrijstelling en voor de grens- en gewestgrensoverschrijdende procedure, vermeld in het derde lid.

2° punt 2° voegt een paragraaf 1bis toe in artikel 4.3.3 van het DABM. Deze nieuwe paragraaf 1bis laat toe dat aan een welbepaald project dat middels een specifiek decreet wordt aangenomen, vrijstelling verleend wordt van de bepalingen inzake openbare raadpleging over het project-MER zoals vastgelegd in de toepasselijke vergunningsprocedure, mits aan de doelstellingen van hoofdstuk III, wordt voldaan. De vrijstelling dient te worden voorzien in het specifiek decreet in kwestie.

Deze nieuwe paragraaf betreft een omzetting van artikel 2, lid 5 van Richtlijn 2011/92/EU zoals toegevoegd door Richtlijn 2014/52/EU. De door deze bepaling ingevoerde vrijstelling verleent enkel de mogelijkheid om vrijstelling te verlenen van de bepalingen inzake openbare raadpleging over het project-MER. De overige bepalingen van hoofdstuk III blijven met andere woorden onverminderd van toepassing. Bij projecten die middels een specifieke nationale wet worden aangenomen, moeten de lidstaten overeenkomstig overweging met nr. 24 van de preambule van Richtlijn 2014/52/EU ervoor zorgen dat de doelstellingen van deze richtlijn met betrekking tot openbare raadpleging via het wetgevingsproces worden bereikt. De lidstaten dienen tevens volgens het nieuwe artikel 2, lid 5 van Richtlijn 2011/92/EU de Europese Commissie om de twee jaar na 16 mei 2017 (nl. de uiterste datum waarbinnen de Richtlijn 2014/52/EU in nationale regelgeving moet zijn omgezet) in kennis te stellen van elk geval waarin zij deze vrijstelling hebben toegepast. Artikel 2, lid 5 van Richtlijn 2011/92/EU zoals toegevoegd door Richtlijn 2014/52/EU werd gebaseerd op artikel 1, lid 4 van Richtlijn 2011/92/EU dat nu geschrapt wordt en op rechtspraak van het Europees Hof van Justitie (zie arrest van het Hof van Justitie van 19 december 2000, C-287/98 en arrest van het Hof van Justitie van 18 oktober 2011, C-128/09). Deze vrijstellingsmogelijkheid wordt nu verder verduidelijkt.

In het tweede lid van paragraaf 1bis van artikel 4.3.3 van het DABM wordt voorzien in een (gewest)grensoverschrijdende procedure. Er wordt bepaald dat als het project aanzienlijke effecten kan hebben voor mens of milieu in andere lidstaten van de Europese Unie of in verdragspartijen bij het Verdrag inzake milieueffectrapportage in grensoverschrijdend verband ondertekend in Espoo op 25 februari 1991 of in andere gewesten, of als de bevoegde autoriteiten van die lidstaten, verdragspartijen of gewesten daarom verzoeken, de bevoegde autoriteiten van de betrokken lidstaten, verdragspartijen of gewesten betrokken worden bij de milieueffectrapportageprocedure voor er een beslissing wordt genomen.

Deze (gewest)grensoverschrijdende procedure betreft de omzetting van de woorden "onverminderd artikel 7" in de aanhef van artikel 2, lid 5 van Richtlijn 2011/92/EU. Immers, ook in deze gevallen van vrijstelling blijven de grensoverschrijdende informatieverplichtingen gelden.¹⁸

3° punt 3° brengt een wijziging aan aan paragraaf 2 van artikel 4.3.3 van het DABM, dewelke paragraaf betrekking heeft op de screeningsprocedure. In paragraaf 2 van artikel 4.3.3 van het DABM wordt meer bepaald de zin "De beslissing dat al dan niet een project-MER moet worden opgesteld, wordt ter beschikking van het publiek gesteld op de wijze, bepaald door de Vlaamse Regering." vervangen door de zin "De beslissing dat al dan niet een project-MER moet worden opgesteld, wordt openbaar gemaakt door de

¹⁷ Er kan hierbij opgemerkt worden dat er geen grensoverschrijdende procedure vereist wordt door Richtlijn 2011/92/EU in het kader van de screeningsprocedure.

¹⁸ Er kan hierbij opgemerkt worden dat er geen grensoverschrijdende procedure vereist wordt door Richtlijn 2011/92/EU in het kader van de screeningsprocedure.

vergunningverlenende overheid.” De delegatie aan de Vlaamse Regering om te beslissen over op welke wijze de screeningsbeslissing aan het publiek dient ter beschikking gesteld te worden, wordt met andere woorden vervangen door de vermelding dat de screeningsbeslissing door de vergunningverlenende overheid openbaar dient gemaakt te worden. Er wordt niet gespecificeerd op welke wijze dit dient te gebeuren met als gevolg dat de vergunningverlenende overheid hier over een discretionaire vrijheid beschikt zolang de openbaarmaking van de screeningsbeslissing aan het publiek maar gebeurt.

Er dient bovendien vastgesteld te worden dat er in paragraaf 2 van artikel 4.3.3 van het DABM reeds een algemene delegatie aan de Vlaamse Regering bestaat om de nadere regels inzake de project-m.e.r.-screening vast te stellen met als gevolg dat de bovenvermelde delegatie in elk geval kan opgeheven worden. Zo nodig kan de Vlaamse Regering gebruik maken van deze bestaande delegatie om met andere woorden een meer uniforme wijze van openbaarmaking van de screeningsbeslissing aan het publiek door de vergunningverlenende overheden vast te leggen.

4° punt 4° vervangt paragraaf 4 van artikel 4.3.3 van het DABM. Paragraaf 4 van artikel 4.3.3 DABM heeft betrekking op het verzoek tot ontheffing van de verplichting tot het opstellen van een project-MER. Deze paragraaf 4 wordt vervangen in die zin dat ze volledig in overeenstemming wordt gebracht met het gewijzigde lid 4 van artikel 4 van Richtlijn 2011/92/EU en met de nieuwe bijlage IIA van Richtlijn 2011/92/EU.

Het door Richtlijn 2014/52/EU gewijzigde lid 4 van artikel 4 van Richtlijn 2011/92/EU heeft betrekking op de informatie die de opdrachtgever moet verstrekken in het kader van de bijlage II-genoemde projecten van de Richtlijn 2011/92/EU. *Vooreerst* wordt gesteld dat de opdrachtgever informatie over de kenmerken van het project en over de waarschijnlijk aanzienlijke effecten daarvan op het milieu moet verstrekken waarvan de gedetailleerde lijst van de te verstrekken informatie is vastgesteld in bijlage IIA. Richtlijn 2014/52/EU voegt aldus een bijlage IIA toe aan Richtlijn 2011/92/EU dat de informatie vastlegt die de opdrachtgever moet verstrekken in het kader van de bijlage II-genoemde projecten van de Richtlijn 2011/92/EU. De Europese Richtlijn 2011/92/EU specificeert met andere woorden via bijlage IIA welke informatie de opdrachtgever minimaal dient te verstrekken om de bevoegde instantie in staat te stellen te oordelen of de in bijlage II bij Richtlijn 2011/92/EU genoemde projecten, en de wijzigingen of uitbreidingen ervan, aan een milieueffectbeoordeling moeten worden onderworpen. Teneinde een hoog niveau van bescherming van het milieu en de menselijke gezondheid te waarborgen, moet meer bepaald bij screeningprocedures rekening worden gehouden met de gevolgen van het gehele project in kwestie, met inbegrip van voor zover relevant de (diepe) ondergrond, tijdens de bouw-, bedrijfs- en voor zover relevant de sloopfase. (zie overweging met nr. 22 van de preambule bij Richtlijn 2014/52/EU) Deze elementen moeten met andere woorden in rekening worden gebracht bij de screeningsprocedure.

Het gewijzigde lid 4 van artikel 4 van Richtlijn 2011/92/EU stelt *tevens* dat de opdrachtgever, voor zover relevant, rekening houdt met de beschikbare resultaten van andere relevante beoordelingen van de milieueffecten, die zijn gedaan op grond van andere wetgeving van de Unie dan deze richtlijn. De opdrachtgever kan *tenslotte* overeenkomstig het gewijzigde lid 4 van artikel 4 van Richtlijn 2011/92/EU een beschrijving verstrekken van kenmerken van het project en/of van de geplande maatregelen om te vermijden of te voorkomen wat anders wellicht aanzienlijke nadelige milieueffecten zouden zijn geweest.

5° punt 5° vervangt paragraaf 6 van artikel 4.3.3 van het DABM. Net zoals paragraaf 4 van artikel 4.3.3 DABM heeft paragraaf 6 van artikel 4.3.3 DABM betrekking op het verzoek tot ontheffing van de verplichting tot het opstellen van een project-MER.

Er wordt *vooreerst* in het eerste lid een motiveringsverplichting toegevoegd in hoofde van de administratie wanneer zij beslist dat er al dan niet een project-MER moet worden

opgesteld voor de projecten vermeld in bijlage II van het project-m.e.r.-besluit. Als meer bepaald enerzijds besloten wordt dat een project-MER moet worden opgesteld bevat de beslissing van de administratie de belangrijkste redenen waarom een project-MER moet worden opgesteld, waarbij verwezen wordt naar de relevante criteria van bijlage II. Als anderzijds besloten wordt dat er geen project-MER hoeft te worden opgesteld, bevat het de belangrijkste redenen waarom geen project-MER hoeft te worden opgesteld, waarbij verwezen wordt naar de relevante criteria van de lijst van bijlage II, en, indien de initiatiefnemer deze heeft voorgesteld, de kenmerken van het project en/of de geplande maatregelen om te vermijden of te voorkomen wat anders wellicht aanzienlijke nadelige milieueffecten zouden zijn geweest. Deze motiveringsverplichting betreft een omzetting van de motiveringsverplichting van de screeningsbeslissing van de in bijlage II van Richtlijn 2011/92/EU genoemde projecten, ingevoegd in het nieuwe lid 5 van artikel 4 van Richtlijn 2011/92/EU.

De mogelijkheid voor de bevoegde instantie om in de screeningsbeslissing de kenmerken van het project en/of de geplande maatregelen op te nemen om te vermijden of te voorkomen wat anders wellicht aanzienlijke nadelige milieueffecten zouden zijn geweest, voor zover de initiatiefnemer deze heeft voorgesteld, met als gevolg dat beslist wordt dat er geen project-MER vereist is, is logisch aangezien de screeningsprocedure ervoor moet zorgen dat een milieueffectbeoordeling alleen wordt opgelegd voor projecten die aanzienlijke milieueffecten kunnen hebben. (zie ook overweging met nr. 27 van de preambule van Richtlijn 2014/52/EU) Let wel op dat Richtlijn 2011/92/EU zoals gewijzigd door Richtlijn 2014/52/EU niet toestaat dat er compenserende maatregelen worden toegestaan in het kader van de screening. Het woord "compenserende" wordt immers niet voorzien in de leden 4 en 5 van artikel 4 van Richtlijn 2011/92/EU zoals gewijzigd door Richtlijn 2014/52/EU.

Bovendien worden de bepalingen in paragraaf 6 die betrekking hebben op de vrijstellingsmogelijkheid in paragraaf 1 ondergebracht, dit omwille van de leesbaarheid van artikel 4.3.3 van het DABM.

Tenslotte wordt de geldigheidstermijn van de ontheffingsbeslissing gewijzigd. Daar waar in artikel 4.3.3, §6, derde lid van het DABM wordt bepaald dat de termijn van gelding van de ontheffingsbeslissing in geen geval langer mag zijn dan vier jaar, wordt nu bepaald dat de ontheffing in elk geval vervalt van zodra de initiatiefnemer zijn vergunningsaanvraag niet heeft ingediend binnen een termijn van vier jaar na tussenkomst van de ontheffingsbeslissing. De geldigheidstermijn van de ontheffingsbeslissing mag met andere woorden in geen geval langer zijn dan vier jaar tussen de ontheffingsbeslissing en de datum van indiening van de vergunningsaanvraag voor het project voorwerp van de ontheffingsbeslissing. Deze termijn wordt gewijzigd daar wordt vastgesteld dat de huidige geldigheidstermijn voor interpretatieproblemen in de praktijk zorgt met rechtsonzekerheid tot gevolg.

6° punt 6° brengt een wijziging aan aan paragraaf 8 van artikel 4.3.3 van het DABM, dewelke paragraaf stelt dat "*de definitieve beslissing door de initiatiefnemer wordt gevoegd bij de vergunningsaanvraag*".

In paragraaf 8 worden nu de woorden "De definitieve beslissing wordt" vervangen door de zinsnede "In de gevallen, vermeld in paragraaf 1 en 6, wordt de definitieve beslissing". Er wordt met andere woorden gespecificeerd over welke beslissingen dienen te worden toegevoegd bij de vergunningsaanvraag. Het gaat meer bepaald om de vrijstellingsbeslissing, vermeld in paragraaf 1, en de ontheffingsbeslissing, vermeld in paragraaf 6.

7° punt 7° vervangt paragraaf 9 van artikel 4.3.3 van het DABM. Paragraaf 9 van artikel 4.3.3 van het DABM heeft betrekking op de informatieverplichting van de administratie aan de Europese Commissie van zodra er bepaalde beslissingen worden genomen.

Het bestaande punt 1° van artikel 4.3.3, §9 van het DABM heeft betrekking op de informatieverplichting van de definitieve beslissing of beslissingen in de gevallen vermeld in paragraaf 1 (t.t.z. de vrijstellingsbeslissing in uitzonderlijke gevallen). Deze informatieverplichting betreft een omzetting van artikel 2, lid 4, alinea 2, c) van Richtlijn 2011/92/EU, die door Richtlijn 2014/52/EU niet wordt gewijzigd. Er worden als gevolg hiervan geen wijzigingen aangebracht aan deze informatieverplichting door huidig ontwerp van decreet die met andere woorden onverkort blijft bestaan.

Er wordt een informatieverplichting toegevoegd in een punt 2° in hoofde van de administratie van de definitieve beslissing of beslissingen in de gevallen vermeld in paragraaf 1bis, en dit om de twee jaar na 16 mei 2017 (nl. de uiterste datum waarbinnen Richtlijn 2014/52/EU in nationale regelgeving moet zijn omgezet). De administratie moet er aldus voor zorgen dat een afschrift van de definitieve beslissing of beslissingen inzake de gevallen, vermeld in paragraaf 1bis, om de twee jaar na 16 mei 2017 wordt of worden verstuurd naar de Commissie van de Europese Gemeenschap. Deze bepaling betreft een omzetting van artikel 2, lid 5, tweede alinea van Richtlijn 2011/92/EU, zoals toegevoegd door Richtlijn 2014/52/EU.

8° punt 8° brengt een wijziging aan aan paragraaf 10 van artikel 4.3.3 van het DABM. Paragraaf 10 van artikel 4.3.3 van het DABM bevat een delegatie aan de Vlaamse Regering om nadere regels vast te stellen inzake de vrijstelling en de ontheffing van de verplichting tot het opstellen van een project-MER.

In paragraaf 10 worden nu de woorden "de vrijstelling en" opgeheven. De delegatie aan de Vlaamse Regering om nadere regels vast te stellen inzake de vrijstelling van de verplichting tot het opstellen van een project-MER wordt met andere woorden opgeheven. Aangezien deze delegatie in paragraaf 1 en paragraaf 1bis zelf werd opgenomen door punt 1° en punt 2° van artikel 7 van huidig ontwerp van decreet, kan deze delegatie als gevolg hiervan in paragraaf 10 opgeheven worden.

Artikel 8

Artikel 8 voert twee wijzigingen door respectievelijk aan paragraaf 1 en 4 van artikel 4.3.4 van het DABM. Artikel 4.3.4 van het DABM heeft betrekking op de aanmeldingsprocedure waarbij de initiatiefnemer voorafgaand aan de indiening van zijn vergunningsaanvra(a)g(en) aan de administratie zijn voornemen meldt om een project-MER op te stellen.

Eenzijds worden in paragraaf 1, tweede lid, tussen de woorden "het project, met inbegrip van" en de woorden "een beknopte beschrijving van" de woorden "de locatie en de technische capaciteit ervan en met inbegrip van" ingevoegd. Anderzijds worden in paragraaf 4, tweede lid, tussen de woorden "verleent de administratie een advies over" en de woorden "de informatie die de initiatiefnemer" de woorden "de reikwijdte en detailleringsniveau van" ingevoegd. Deze wijzigingen worden doorgevoerd om in overeenstemming te zijn met de exacte bewoordingen van artikel 5, lid 2 van Richtlijn 2011/92/EU, zoals gewijzigd door Richtlijn 2014/52/EU. Artikel 5, lid 2 van Richtlijn 2011/92/EU heeft net zoals artikel 4.3.4, §1 en §4 van het DABM betrekking op het scopingsverzoek van de initiatiefnemer, d.w.z. het verzoek van de initiatiefnemer gericht aan de administratie om een advies te verstrekken over de reikwijdte en het detailleringsniveau van de door de haar in het project-MER op te nemen informatie. De administratie dient de bevoegde adviesinstanties te raadplegen voordat zij haar advies uitbrengt.

Artikel 9

Artikel 9 voegt een nieuwe paragraaf 4 toe aan artikel 4.3.6 van het DABM. Artikel 4.3.6 van het DABM heeft onder meer betrekking op de procedurele vereisten in het kader van de opmaak van het project-MER in hoofde van de opstellers van het project-MER.

In de nieuwe paragraaf 4 van artikel 4.3.6 van het DABM wordt bepaald dat de administratie (t.t.z. de dienst Mer) haar taken op objectieve wijze vervult en erop toeziet dat ze zich niet bevindt in een situatie die tot een belangenconflict aanleiding geeft. Deze bepaling betreft een omzetting van het nieuwe artikel 9bis van Richtlijn 2011/92/EU, ingevoegd door Richtlijn 2014/52/EU. Dit nieuw artikel werd in de Richtlijn 2011/92/EU opgenomen als gevolg van rechtspraak van het Europees Hof van Justitie (zie arrest van het Hof van Justitie van 20 oktober 2011, C-474/10). De objectiviteit van de bevoegde instanties moet volgens artikel 9bis worden gewaarborgd.

Artikel 10

Artikel 10 vervangt paragraaf 1 van artikel 4.3.7 van het DABM. Artikel 4.3.7 van het DABM bepaalt de inhoud van het project-MER.

Er wordt door middel van huidig ontwerp van decreet voor geopteerd om naar analogie met Richtlijn 2011/92/EU in de basistekst van het DABM zelf enkel een beperkte inhoud van het project-MER op te nemen. De volledige weergave van de informatie op te nemen in het project-MER wordt dan in een nieuwe bijlage IIbis van het DABM opgenomen. Artikel 4.3.7, §1 van het DABM betreft nu een vrijwel letterlijke omzetting van artikel 5, lid 1 van Richtlijn 2011/92/EU, zoals gewijzigd door Richtlijn 2014/52/EU en bepaalt dat als een project-MER vereist is door de initiatiefnemer de volgende informatie dient verstrekt te worden: 1° een beschrijving van het project met informatie over de locatie, het ontwerp, de omvang en andere relevante kenmerken van het project; 2° een beschrijving van de waarschijnlijk aanzienlijke milieueffecten van het project; 3° een beschrijving van de kenmerken van het project en/of de geplande maatregelen om de waarschijnlijk aanzienlijke nadelige milieueffecten te vermijden, te voorkomen of te beperken en, als dat mogelijk is, te compenseren; 4° een beschrijving van de redelijke alternatieven die de initiatiefnemer heeft onderzocht en die relevant zijn voor het project, en de specifieke kenmerken ervan, met opgave van de belangrijkste motieven voor de gekozen optie, in het licht van de milieueffecten van het project; 5° een niet-technische samenvatting van de gegevens, vermeld in punt 1° tot en met 4°, en 6° alle aanvullende informatie als vermeld in bijlage IIbis, die van belang is voor de specifieke kenmerken van een bepaald project of projecttype en voor de milieuaspecten die daardoor kunnen worden beïnvloed.

Verder wordt er in artikel 4.3.7, §1 van het DABM bepaald dat als er een advies wordt uitgebracht door de administratie (t.t.z. de dienst Mer) met toepassing van artikel 4.3.4, §4, het project-MER gebaseerd is op dat advies en de informatie bevat die redelijkerwijs mag worden vereist om tot een gemotiveerde conclusie over de aanzienlijke milieueffecten van het project te komen, waarbij rekening wordt gehouden met de bestaande kennis en beoordelingsmethodes. Om overlappingsen van beoordelingen te voorkomen, houdt de initiatiefnemer bij het opstellen van het project-MER rekening met de beschikbare resultaten van andere uitgevoerde relevante beoordelingen met toepassing van deze titel of met toepassing van andere gewestelijke of federale regelgeving. Deze andere relevante beoordelingen kunnen onder meer betrekking hebben op het plan-MER, op de passende beoordeling en op de zorgplicht onroerend erfgoed.

Artikel 11

Artikel 11 vervangt paragraaf 1 en 2 van artikel 4.6.3 van het DABM. Artikel 4.6.3 van het DABM heeft betrekking op de monitoring van projecten waarvoor een project-MER werd opgesteld.

Richtlijn 2014/52/EU stelt door middel van de invoering van een artikel 8bis, lid 4 in Richtlijn 2011/92/EU dat de lidstaten ervoor moeten zorgen dat verzachtende en compenserende maatregelen worden uitgevoerd en dat passende procedures voor de monitoring van aanzienlijke nadelige milieueffecten ten gevolge van de bouw en exploitatie van een project worden vastgesteld, onder meer om onvoorziene aanzienlijke nadelige effecten te identificeren teneinde passende corrigerende maatregelen te kunnen nemen. Deze monitoring mag niet overlappen, noch worden opgelegd bovenop andere op grond van de Unie- en nationale wetgeving vereiste monitoring. (zie overweging met nr. 35 van de preambule van Richtlijn 2014/52/EU)

Met het oog op de implementatie van artikel 8bis, lid 4 van de gewijzigde Richtlijn 2011/92/EU bepaalt artikel 4.6.3 van het DABM nu dat er over een project of over categorieën van projecten die gedurende een bepaalde periode zijn uitgevoerd, die aanzienlijke nadelige milieueffecten kunnen veroorzaken en waarvoor een project-MER is opgesteld, een evaluatie of een monitoringonderzoek georganiseerd wordt van de aanzienlijke nadelige milieueffecten ten gevolge van de bouw en exploitatie van het project of de projecten. Als dat passend is, kan gebruik worden gemaakt van bestaande monitoringregelingen op grond van andere wetgeving, teneinde overlapping van monitoring te vermijden. (§1) Verder bepaalt artikel 4.6.3 dat het soort parameters dat wordt gemonitord en de looptijd van de monitoring evenredig moeten zijn met de aard, de locatie en de omvang van het project en met het belang van de milieueffecten. (§2) De bestaande paragraaf 3 van artikel 4.6.3 van het DABM die een delegatie bevat aan de Vlaamse Regering om nadere regels vast te stellen voor de procedure van de evaluatie en het monitoringonderzoek, blijft onverkort behouden.

Er dient te worden benadrukt dat monitoringmaatregelen enkel vereist zijn voor projecten of categorieën van projecten die aanzienlijke nadelige milieueffecten kunnen veroorzaken. Meer in het bijzonder dienen deze monitoringmaatregelen onder meer de uitvoering en effectiviteit van de milderende en compenserende maatregelen na te gaan.

Artikel 12

Artikel 12 bepaalt dat de bijlage II van het DABM wordt vervangen door de bijlage 1 van het ontwerp van decreet.

Bijlage II van het DABM bevat de screeningscriteria of met andere woorden de criteria om vast te stellen of voor de in bijlage II of III van het project-m.e.r.-besluit vermelde projecten een project-MER moet worden opgesteld. Deze criteria zijn : de kenmerken van de projecten, de plaats van de projecten en de kenmerken van het potentiële effect. Bijlage II van het DABM is een omzetting van bijlage III van Richtlijn 2011/92/EU.

Gelet op het feit dat bijlage III van de Richtlijn 2011/92/EU substantieel gewijzigd wordt door Richtlijn 2014/52/EU, wordt bijlage II van het DABM dienovereenkomstig gewijzigd door artikel 12 van huidig ontwerp van decreet. De selectiecriteria van bijlage III van Richtlijn 2011/92/EU werden aangepast en verduidelijkt. De ratio legis van deze wijzigingen is een meer doeltreffende en transparante uitvoering van de screeningsprocedure te bewerkstelligen. In de praktijk was bijvoorbeeld ook gebleken dat projecten waarbij waardevolle hulpbronnen worden gebruikt of beïnvloed, projecten op ecologisch kwetsbare locaties of projecten met potentieel gevaarlijke of onomkeerbare effecten vaak aanzienlijke gevolgen voor het milieu kunnen hebben. (zie overwegingen met nr. 28 en 29 van de preambule bij Richtlijn 2014/52/EU)

Interessant te vermelden is dat door Richtlijn 2014/52/EU vermeld wordt dat bij de screening de cumulatie met andere bestaande en/of goedgekeurde projecten dient in aanmerking genomen te worden¹⁹ daar waar vandaag in Richtlijn 2011/92/EU enkel sprake

¹⁹ Punt 1, b) van bijlage III van Richtlijn 2011/92/EU zoals gewijzigd door Richtlijn 2014/52/EU.

is van het in overweging nemen van de cumulatie met andere projecten²⁰. Met bestaande projecten worden de gerealiseerde projecten bedoeld terwijl met goedgekeurde projecten de wel goedgekeurde maar nog niet gerealiseerde projecten worden bedoeld.

Artikel 13

Artikel 13 voert een nieuwe bijlage Iibis toe aan het DABM. Deze bijlage Iibis wordt als een bijlage 2 bij het ontwerp van decreet gevoegd. Deze nieuwe bijlage Iibis bevat de inhoud van het project-MER die voordien volledig in artikel 4.3.7, §1 van het DABM was opgenomen. Artikel 10 van huidig ontwerp van decreet vervangt nu paragraaf 1 van artikel 4.3.7 van het DABM. Er wordt door middel van huidig ontwerp van decreet voor geopteerd om naar analogie met Richtlijn 2011/92/EU in de basistekst van het DABM zelf enkel een beperkte inhoud van het project-MER op te nemen. De volledige weergave van de informatie op te nemen in het project-MER wordt aldus in een nieuwe bijlage Iibis van het DABM opgenomen. De in het project-MER door de initiatienemer opgenomen gegevens en informatie moeten volledig en van voldoende kwaliteit zijn.

De in het MER-rapport op te nemen informatie wordt door middel van huidig ontwerp van decreet *enerzijds* volledig in overeenstemming gebracht met bijlage IV van Richtlijn 2011/92/EU die aanzienlijk uitgebreid werd door Richtlijn 2014/52/EU. Teneinde een hoog niveau van bescherming van het milieu en de menselijke gezondheid te waarborgen, moet bij milieueffectbeoordelingen volgens de gewijzigde Richtlijn 2011/92/EU rekening worden gehouden met de gevolgen van het gehele project in kwestie, met inbegrip van voor zover relevant de (diepe) ondergrond, tijdens de bouw-, bedrijfs- en voor zover relevant de sloopfase. Daar bovendien milieuoverwegingen zoals een efficiënt en duurzaam gebruik van hulpbronnen, de bescherming van de biodiversiteit, klimaatverandering en risico's op ongevallen en rampen het afgelopen decennium aan belang hebben gewonnen bij de beleidsvorming dienen deze derhalve ook te worden meegenomen in het MER-rapport als belangrijke elementen in de beoordelings- en besluitvormingsprocessen. (zie overwegingen met nr. 7 en 22 van de preambule van Richtlijn 2014/52/EU)

Anderzijds worden de inhoudsbepalingen die weinig tot geen meerwaarde hebben geschrapt uit de inhoud van het project-MER dan wel geschrapt omdat ze anders dubbel vermeld zouden worden. Zo worden de termen "mobiliteit", "geluid" en "licht" geschrapt in de opsomming van de disciplines (zie artikel 4.3.7, §1, 2^ob van het DABM) omdat de eerste term een deeldomein is van de discipline "mens" en de twee andere termen reeds beschreven dienen te worden onder punt 1, d) van de nieuwe bijlage Iibis van het DABM.

Tenslotte is het nog vermeldenswaard dat in Richtlijn 2014/52/EU in vergelijking met Richtlijn 2011/92/EU meer aandacht geschonken wordt aan het onderzoek van redelijke alternatieven bij de opmaak van het MER-rapport. In overweging met nr. 31 van de preambule van Richtlijn 2014/52/EU kan men lezen dat als middel om de kwaliteit van het milieueffectbeoordelingsproces te verbeteren en om het mogelijk te maken milieueffecten vanaf een vroeg ontwerpstadium van het project mee te nemen, het door de opdrachtgever van een project in te dienen milieueffectbeoordelingsrapport een beschrijving moet bevatten van de door de opdrachtgever onderzochte, voor dat project relevante redelijke alternatieven, waaronder in voorkomend geval een schets van de te verwachten ontwikkeling van de huidige toestand van het milieu wanneer het project niet wordt uitgevoerd (referentiescenario). Richtlijn 2011/92/EU sprak overigens over de verplichting om in het project-MER *in voorkomend geval* een schets van *de voornaamste* alternatieven die de opdrachtgever heeft onderzocht op te nemen²¹ terwijl er nu in Richtlijn 2011/92/EU na wijziging door Richtlijn 2014/52/EU sprake is van een beschrijving van *de redelijke* alternatieven (bijvoorbeeld met betrekking tot het projectontwerp, de technologie, locatie, omvang en schaal) die relevant zijn voor het

²⁰ Punt 1, b) van bijlage III van Richtlijn 2011/92/EU.

²¹ Punt 2 van bijlage IV van Richtlijn 2011/92/EU.

voorgestelde project en de specifieke kenmerken ervan die de opdrachtgever heeft onderzocht, met opgave van de voornaamste motieven voor zijn keuze, in het licht van de milieueffecten²². Meer uitleg over wat kan verstaan worden onder "redelijke alternatieven" kan gevonden worden in een van de handleidingen die door de dienst Mer op haar website (www.mervlaanderen.be) ter beschikking wordt gesteld die noemt als volgt: "Handleiding alternatieven in de milieueffectrapportage". Het gaat om dynamische handleidingen die bedoeld zijn als werkdocumenten voor de dagelijkse praktijk.

De artikelen 14 en 15

De artikelen 14 en 15 voeren wijzigingen door aan het het decreet van 27 oktober 2006 betreffende de bodemsanering en de bodembescherming²³ (het Bodemdecreet), meer bepaald respectievelijk in de artikelen 47bis en 50.

Artikel 14

Artikel 14 voegt drie leden toe aan het artikel 47bis, §3, van het Bodemdecreet. Deze paragraaf 3 van artikel 47bis van het Bodemdecreet heeft betrekking op de screeningsbeslissing van de OVAM, nl. de beslissing van de OVAM of er al dan niet een project-MER moet opgesteld worden. De nieuw ingevoegde leden bepalen dat als besloten wordt dat een project-MER moet worden opgesteld de beslissing van de OVAM de belangrijkste redenen bevat waarom een project-MER moet worden opgesteld, waarbij verwezen wordt naar de relevante criteria van bijlage II van het Decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake het milieubeleid. Als besloten wordt dat er geen project-MER hoeft te worden opgesteld, bevat het de belangrijkste redenen waarom geen project-MER hoeft te worden opgesteld, waarbij verwezen wordt naar de relevante criteria van de lijst van bijlage II hetzelfde decreet, en, als de exploitant deze heeft voorgesteld, de kenmerken van het project of de geplande maatregelen om te vermijden of te voorkomen wat anders wellicht aanzienlijke nadelige milieueffecten zouden zijn geweest.

Deze motiveringsverplichting betreft een omzetting van de motiveringsverplichting van de screeningsbeslissing van de in bijlage II van Richtlijn 2011/92/EU genoemde projecten, ingevoegd in het nieuwe lid 5 van artikel 4 van Richtlijn 2011/92/EU. Voor meer informatie wordt verwezen naar de toelichting onder artikel 7, punt 5 van huidig ontwerp van decreet waarbij eenzelfde aanpassingen werden aangebracht in het kader van de beslissing van de administratie over het gemotiveerd verzoek tot ontheffing van de rapportageverplichting.

Artikel 15

Artikel 15 vervangt paragraaf 1bis van artikel 50. Paragraaf 1bis luidt nu als volgt: Als het bodemsaneringsproject activiteiten omvat waarvoor een project-MER is vereist, wordt de termijn van negentig dagen, vermeld in paragraaf 1, verlengd tot 150 dagen na ontvangst van het ontvankelijk en volledig bodemsaneringsproject. In het conformiteitsattest van het bodemsaneringsproject neemt de OVAM een gemotiveerde conclusie over de aanzienlijke effecten van het project op het milieu. Ze houdt daarbij rekening met het advies van de administratie bevoegd voor milieueffectrapportage, met de adviezen van de adviesverlenende instanties en met de inspraak die is uitgebracht in het kader van het openbaar onderzoek. Deze wijziging heeft enerzijds tot gevolg dat de termijn van de OVAM om zich uit te spreken over de conformiteit van het bodemsaneringsproject wordt verlengd naar 150 dagen na ontvangst van het ontvankelijk en volledig bodemsaneringsproject (ipv 90 dagen) als het bodemsaneringsproject activiteiten omvat waarvoor een project-MER is vereist. Deze termijnverlenging is nodig om aan de vereisten van Richtlijn 2011/92/EU, zoals gewijzigd

²² Punt 2 van bijlage IV van Richtlijn 2011/92/EU na wijziging door Richtlijn 2014/52/EU.

²³ B.S. 22 januari 2007.

door Richtlijn 2014/52/EU, te voldoen, t.t.z. het aan een openbaar onderzoek onderwerpen van het ontwerp van project-MER cf. artikel 6, lid 7.

Deze wijziging heeft anderzijds tot gevolg dat er wordt vereist dat als het bodemsaneringsproject activiteiten omvat waarvoor een project-MER werd opgesteld de OVAM zich ook nog over het volgende dient uit te spreken: *"de gemotiveerde conclusie inzake de aanzienlijke effecten van het project op het milieu. Bij het nemen van de gemotiveerde conclusie wordt rekening gehouden met het advies van de administratie bevoegd voor milieueffectrapportage, en met de adviezen van de adviesverlenende instanties en met de inspraak die is uitgebracht in het kader van het openbaar onderzoek."* Deze wijziging betreft een implementatie van artikel 8bis, lid 1, a) van Richtlijn 2011/92/EU zoals gewijzigd door Richtlijn 2014/52/EU, dat bepaalt dat het besluit om een vergunning te verlenen ten minste de gemotiveerde conclusie vermeld in artikel 1, lid 2, g), iv) van de Richtlijn bevat.

De artikelen 16 tot en met 18

De artikelen 16 t.e.m. 18 voeren wijzigingen door aan het decreet van 25 april 2014 betreffende complexe projecten²⁴ (het Decreet complexe projecten), meer bepaald respectievelijk in de artikelen 23 en 26 en voegen tevens een nieuwe bepaling toe.

Artikel 16

Er wordt een nieuw artikel 6/1 toegevoegd dat bepaalt dat de bevoegde overheid, vermeld in artikel 6, haar taken voortvloeiende uit Richtlijn 2011/92/EU op objectieve wijze vervult en erop toeziet dat ze zich niet bevindt in een situatie die tot een belangenconflict aanleiding geeft. Deze bepaling betreft een omzetting van het nieuwe artikel 9bis van Richtlijn 2011/92/EU, ingevoegd door Richtlijn 2014/52/EU. Dit nieuw artikel werd in de Richtlijn 2011/92/EU opgenomen als gevolg van rechtspraak van het Europees Hof van Justitie (zie arrest van het Hof van Justitie van 20 oktober 2011, C-474/10). De objectiviteit van de bevoegde instanties moet volgens artikel 9bis worden gewaarborgd. Voor meer informatie over het artikel 9bis in kwestie wordt verwezen naar de toelichting onder artikel 19.

Artikel 17

Artikel 17 voert wijzigingen door aan het artikel 23 van het Decreet complexe projecten, hetwelk artikel betrekking heeft op de inhoud van het ontwerp van projectbesluit. In punt 4° en punt 9° van artikel 23, derde lid worden wijzigingen doorgevoerd teneinde deze in overeenstemming te brengen met de vereisten van respectievelijk artikel 9, lid 1, b) en 8bis, lid 1, b) van Richtlijn 2011/92/EU zoals gewijzigd door Richtlijn 2014/52/EU. Aan punt 4° enerzijds wordt de volgende zinsnede toegevoegd: "met inbegrip van een samenvatting van deze opmerkingen, adviezen en overwegingen". Aan punt 9° anderzijds wordt de volgende zinsnede toegevoegd: "met inbegrip van een beschrijving van alle kenmerken van het ontwerp van projectbesluit en/of de geplande maatregelen om aanzienlijke nadelige effecten op het milieu te vermijden, te voorkomen of te beperken en, als dat mogelijk is, te compenseren".

Artikel 18

Artikel 18 voert wijzigingen door aan het artikel 26 van het Decreet complexe projecten, hetwelk artikel betrekking heeft op het definitief vastgestelde projectbesluit. Er wordt bepaald dat het definitief vastgestelde projectbesluit bovendien een gemotiveerde conclusie bevat over de aanzienlijke effecten van het project op het milieu. Bij het nemen van de gemotiveerde conclusie dient rekening te worden gehouden met de beslissing over de goedkeuring van het MER van de dienst bevoegd voor milieueffectrapportage, en met de adviezen en de inspraak die zijn uitgebracht in het kader van het projectbesluit. Deze wijziging betreft een implementatie van artikel 8bis, lid 1, a) van Richtlijn

²⁴ B.S. 27 augustus 2014.

2011/92/EU zoals gewijzigd door Richtlijn 2014/52/EU, dat bepaalt dat het besluit om een vergunning te verlenen ten minste de gemotiveerde conclusie vermeld in artikel 1, lid 2, g), iv) van de Richtlijn bevat.

Artikel 19

Artikel 19 voert een wijziging door aan het decreet van 25 april 2014 betreffende de omgevingsvergunning (het Omgevingsvergunningsdecreet), meer bepaald wordt een artikel 15/1 ingevoegd.

In dit nieuw artikel 15/1 van het Omgevingsvergunningsdecreet wordt bepaald dat voor de kennisneming van en de beslissing over een vergunningsaanvraag voor een project of voor de verandering van een project, waarvoor overeenkomstig artikel 15 het college van burgemeester en schepenen respectievelijk de deputatie bevoegd is, evenwel de deputatie respectievelijk de Vlaamse Regering bevoegd zal zijn als voldaan is aan volgende twee voorwaarden:

- 1° voor het project moet een milieueffectrapport worden opgesteld en is er geen ontheffing van de rapportageverplichting verkregen ;
- 2° het college van burgemeester en schepenen respectievelijk deputatie is initiatiefnemer en aanvrager van het project.

Deze bepaling is een gevolg van de omzetting van het nieuwe artikel 9bis van Richtlijn 2011/92/EU, ingevoegd door Richtlijn 2014/52/EU. Dit nieuw artikel werd in de Richtlijn 2011/92/EU opgenomen als gevolg van rechtspraak van het Europees Hof van Justitie (zie arrest van het Hof van Justitie van 20 oktober 2011, C-474/10). De objectiviteit van de bevoegde instanties moet volgens artikel 9bis worden gewaarborgd.

Het artikel 9bis bepaalt meer concreet het volgende:

"Artikel 9 bis

De lidstaten zorgen ervoor dat de bevoegde instantie of instanties hun uit deze richtlijn voortvloeiende taken op objectieve wijze vervullen en zich niet bevinden in een situatie die tot een belangenconflict aanleiding geeft.

Indien de bevoegde instantie tevens de opdrachtgever is, brengen de lidstaten in elk geval binnen hun organisatie van administratieve bevoegdheden een passende scheiding aan tussen conflicterende functies bij het uitvoeren van de uit deze richtlijn voortvloeiende taken."

De taken van de vergunningverlenende overheid die voortvloeien uit Richtlijn 2011/92/EU, zoals gewijzigd door Richtlijn 2014/52/EU, zijn o.m. de volgende:

- de gemotiveerde conclusie inzake de aanzienlijke effecten van het project op het milieu, waarbij rekening wordt gehouden met de resultaten van het onderzoek van de administratie bevoegd voor milieueffectrapportage, en, indien van toepassing, haar eigen aanvullende onderzoek; (cf. artikel 1, lid 2, g) van Richtlijn 2011/92/EU)
- het besluit van de overheid die zich uitspreekt over de ontvankelijkheid en volledigheid van de vergunningsaanvraag, of een project aan een project-MER moet worden onderworpen of niet; (cf. artikel 4, lid 5 van Richtlijn 2011/92/EU)
- het indien nodig de initiatiefnemer om aanvullende informatie verzoeken, overeenkomstig bijlage IIbis van het DABM, die rechtstreeks ter zake doend is om te komen tot de gemotiveerde conclusie inzake de aanzienlijke milieueffecten van het project; (cf. artikel 5, lid 3, c) van Richtlijn 2011/92/EU)
- het besluit om een vergunning te verlenen of te weigeren. (cf. artikel 8bis, leden 1 en 2 van Richtlijn 2011/92/EU)
- het opleggen van monitoringmaatregelen. (cf. artikel 8bis, lid 1 van Richtlijn 2011/92/EU)

Hierna zullen respectievelijk het toepassingsgebied van deze "no conflict of interest"-bepaling toegelicht worden en tevens de draagwijdte van deze bepaling.

a) Toepassingsgebied van de "no conflict of interest"- bepaling:

Artikel 4, lid 1 en 2 van de project-m.e.r.-richtlijn stelt het volgende:

"1. Onder voorbehoud van artikel 2, lid 4, worden de in bijlage I genoemde projecten onderworpen aan een beoordeling overeenkomstig de artikelen 5 tot en met 10.

2. Onder voorbehoud van artikel 2, lid 4, bepalen de lidstaten voor de in bijlage II genoemde projecten of het project al dan niet moet worden onderworpen aan een beoordeling overeenkomstig de artikelen 5 tot en met 10, zulks:

*a) door middel van een onderzoek per geval,
of*

b) aan de hand van door de lidstaten vastgestelde drempelwaarden of criteria.

De lidstaten kunnen besluiten om beide onder a) en b) genoemde procedures toe te passen."

Het nieuw artikel 9bis maakt aldus onderdeel uit van de beoordeling overeenkomstig de artikelen 5 tot en met 10, nl. de MER-beoordeling en is dan ook enkel van toepassing op de projecten die krachtens artikel 4 van de project-m.e.r.-richtlijn onderworpen zijn aan een milieueffectbeoordeling.

Daarnaast voorziet de project-m.e.r.-richtlijn geen nadere procedure of inhoudelijke regels voor de vergunningsprocedure van m.e.r.-screeningsplichtige projecten. De artikelen 8 en 8bis van de project-m.e.r.-richtlijn hebben zoals reeds aangegeven alleen betrekking op de vergunningsprocedure van de project-MER-plichtige projecten.

Het zou gelet hierop niet logisch zijn om de conflict of interest-bepaling, vermeld in artikel 9bis, ook op te leggen op de vergunningsprocedure van m.e.r.-screeningsplichtige projecten.

Concreet betekent dit dat artikel 9bis van de project-m.e.r.-richtlijn slechts van toepassing is op projecten:

- 1) waarvan de instantie die de vergunning verleent tevens de initiatiefnemer van het aangevraagde project is, dus voor aanvragen waarbij een overheid haar eigen aanvraag dient te beoordelen, EN
- 2) die project-MER-plichtig zijn.

b) Draagwijdte van "no conflict of interest"- bepaling:

De feiten van het arrest nr. C-474/10 van het Hof van Justitie van 20 oktober 2011, waarnaar de Europese Commissie verwijst, waren de volgende:

In Noord-Ierland deed zich een situatie voor waarbij een planinitiatiefnemende overheid tevens als adviesinstantie optrad voor het concrete plan dat plan-MER-plichtig was. Meer bepaald waren de planinitiatiefnemende overheid en de adviesinstantie 'agentschappen' zonder eigen rechtspersoonlijkheid die deel uitmaakten van een overkoepelende 'departement'. Ten tijde van de feiten van het hoofdgeding bestond het Department of the Environment nl. uit vier uitvoerende agentschappen, die deel uitmaakten van het Department, onder zijn toezicht stonden en verantwoordelijk waren voor de uitoefening van bepaalde wettelijke bevoegdheden en functies van het Department. De vier agentschappen hadden zoals gezegd geen eigen rechtspersoonlijkheid, maar beschikten wel over eigen personeel, administratieve middelen en lokalen. Deze agentschappen waren: de Planning Service (dienst planning), de Environment and Heritage Service (dienst milieu en erfgoed), het Driver and Vehicle Testing Agency (agentschap voor autokeuring en rijexamens) en de Driver and Vehicle Licensing Northern Ireland (dienst rijbewijzen en toelating van voertuigen in Noord-Ierland).

In de Noord-Ierse casus was het het "Department of the Environment" dat het plan initieerde en er over besliste, maar werd de voorbereiding van het plan gedaan door de "Planning Service" en gebeurde de milieu-beoordeling door de "Environment and Heritage Service", beide agencies binnen het "Department of the Environment".

De prejudiciële vragen die door het Hof van Justitie werden onderzocht waren of in de omstandigheden als die van het hoofdgeding, waarin de instantie die is aangewezen als te raadplegen instantie als bedoeld in artikel 6, lid 3, van richtlijn 2001/42, zelf belast is met het opstellen van een plan in de zin van die richtlijn, deze bepaling aldus moet worden uitgelegd dat zij vereist dat een andere instantie wordt aangewezen die onder meer moet worden geraadpleegd in het kader van het opstellen van het milieurapport en de vaststelling van dat plan.

Het Hof van Justitie antwoordde hierop:

"Gelet op het voorgaande, moet op de eerste twee vragen worden geantwoord dat in omstandigheden als die van het hoofdgeding, artikel 6, lid 3, van richtlijn 2001/42 niet vereist dat een andere te raadplegen instantie in de zin van die bepaling wordt opgericht of aangewezen, voor zover binnen de instantie die normaliter wordt geraadpleegd inzake milieuaangelegenheden en als te raadplegen instantie is aangewezen, wordt voorzien in een zodanige functionele scheiding dat een administratieve eenheid binnen die instantie beschikt over een werkelijke autonomie, wat met name inhoudt dat zij beschikt over eigen administratieve middelen en personeel en aldus in staat is om de taken te vervullen die zijn toevertrouwd aan de te raadplegen instanties in de zin van artikel 6, lid 3, van deze richtlijn, en, in het bijzonder, om op objectieve wijze haar mening te geven over het plan of programma dat door de instantie waartoe zij behoort, is voorgesteld."
(onderlijning zelf aangebracht)

Concreet betekent dit dat als *de gemeente* (= het college van burgemeester en schepenen) dan wel *de provincie* (= deputatie) initiatiefnemer is van een project én het project in kwestie is project-MER-plichtig, dan kan zij niet haar eigen project vergunnen. Met als gevolg dat bij gemeentelijke respectievelijk provinciale projecten die project-MER-plichtig zijn én waarbij de gemeente respectievelijk de provincie tevens initiatiefnemer is, de bevoegde vergunningverlenende overheid een niveau hoger wordt geplaatst, nl. bij de provinciale respectievelijk Vlaamse overheid.

Voor de Vlaamse projecten stelt zich geen probleem daar de departementen (afdelingen)/agentschappen die initiatiefnemer zijn van een project, in het kader van de omgevingsvergunning zullen verschillen van de Vlaamse Regering. Het is finaal de bevoegde Vlaamse minister die namens de Vlaamse Regering de vergunning toekent.

Artikel 20

Artikel 20 vervangt paragraaf 1 van artikel 394 van het omgevingsvergunningsdecreet op. Artikel 394, §1 van het omgevingsvergunningsdecreet bevat de overgangsbepalingen met betrekking tot milieueffectrapportage in het kader van de toepassing van het omgevingsvergunningsdecreet. Deze paragraaf wordt vervangen met het oog op het in overeenstemming brengen van de overgangsbepalingen met betrekking tot milieueffectrapportage in het kader van de toepassing van het omgevingsvergunningsdecreet met deze voorzien in Richtlijn 2014/52/EU en met deze voorzien bij artikel 21 van huidig decreet in omzetting van Richtlijn 2014/52/EU.

Artikel 21

Artikel 21 bevat overgangsbepalingen. Bij deze overgangsbepalingen werd rekening gehouden met de overgangsbepalingen die werden voorzien in Richtlijn 2014/52/EU (cf. artikel 3).

Paragraaf 1 voorziet in overgangsbepalingen voor de screenings- en ontheffingsprocedure waarbij als criterium de datum van indiening van ofwel de project-m.e.r.-screeningsnota bij de bevoegde overheid ofwel het gemotiveerd verzoek tot ontheffing bij de dienst Mer werd genomen, om te bepalen welke milieueffectrapportageprocedure van toepassing is.

Paragraaf 2 voorziet in overgangsbepalingen voor de eigenlijke project-MER-procedure, waarbij als criterium de datum van indiening van het kennisgevingsdossier bij de dienst Mer werd genomen, om te bepalen welke milieueffectrapportageprocedure van toepassing is.

Middels deze overgangsmaatregelen wordt gewaarborgd dat het bestaande regelgevingskader met betrekking tot milieueffectrapportage, voor een individuele initiatiefnemer, niet wordt gewijzigd wanneer deze in de m.e.r.-procedure reeds stappen heeft ondernomen in het kader van de bestaande regeling. Met dien verstande zijn de bestaande m.e.r.-bepalingen, vóór hun wijziging uit hoofde van dit ontwerp van decreet, nog van toepassing op projecten waarvoor vóór de datum van inwerkingtreding van het decreet de screeningprocedure is begonnen dan wel de scopingsprocedure is begonnen. Deze overgangsmaatregelen beogen de overgang van de bestaande milieueffectrapportageprocedure naar de nieuwe regeling na implementatie van Richtlijn 2014/52/EU zo soepel mogelijk te laten verlopen. (zie overweging met nr. 39 van de preambule van Richtlijn 2014/52/EU).

Artikel 22

Artikel 22 bevat overgangsbepalingen voor wat betreft de milieueffectrapportageprocedure gevolgd in het kader van het Decreet Complexe Projecten. Deze overgangsbepalingen zijn analoog aan deze vermeld in artikel 20 en 21 van huidig decreet, met dien verstande dat er nu sprake is van "projectonderzoeksnota" in de zin van het Decreet Complexe Projecten in plaats van "kennisgeving" in de zin van het DABM.

Artikel 23

Artikel 23 bevat overgangsbepalingen voor wat betreft de milieueffectrapportageprocedure gevolgd in het kader van het Bodemdecreet. Deze overgangsbepalingen zijn analoog aan deze vermeld in artikel 20 en 21 van huidig decreet, met dien verstande dat er nu sprake is van de kennisgeving van het bodemsaneringsproject overeenkomstig artikel 48 van het Bodemdecreet in plaats van de kennisgeving overeenkomstig artikel 4.3.4, §2 van het DABM. Artikel 77 van het Vlarebo bepaalt op haar beurt in uitvoering van artikel 48 van het Bodemdecreet dat het bodemsaneringsproject bij de OVAM wordt ingediend via het e-loket van de OVAM, zoals bepaald in de standaardprocedure, vermeld in artikel 47, §2, van het Bodemdecreet.

Artikel 24

Dit decreet treedt in werking op een door de Vlaamse Regering te bepalen datum.

Het opzet is om huidig ontwerp van decreet te laten inwerking treden op datum van 23 februari 2017, zijnde de datum van inwerkingtreding van het Omgevingsvergunningsdecreet en -besluit. Het wordt namelijk wenselijk geacht om de inwerkingtreding van beide decreten met elkaar te laten samensporen. Beide decreten voeren immers significante wijzigingen aan de project-m.e.r.-procedure. Het wordt niet wenselijk geacht om de initiatiefnemers, het betrokken publiek, de adviesinstanties en andere betrokken doelgroepen te confronteren met 2 verschillende overgangstermijnen en data van inwerkingtreding met enkel 3 maanden verschil.

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Geert BOURGEOIS

De Vlaamse minister van Omgeving, Natuur en Landbouw,

Joke SCHAUVLIEGE